11

FIZIKAA?

Stratejik Konu Özetli

Çözümlü Örnekler

Testler

Yaşam Temelli Testler

Yazılı Soruları

Soru Çözüm Videolu

killi Tahtava Ilivumlu

Akıllı Tahtaya Uyumlu

Soru Sayısı: 1016

Mehmet İsmail Nas

MEB Müfredatına Uygun

J. BASILAMAZ. ORNIEKI **OKYANUS BASIM YAYIN TİCARET A.Ş.** Eski Turgut Özal Caddesi No: 22/101 34490 Başakşehir / İstanbul Tel: (0212) 572 20 00 Fax: (0212) 572 19 49 okyanusokulkitap.com www.akilliogretim.com Akademik Yönetmen Mehmet Şirin Bulut Yayın Editörü Yasemin Güloğlu Ders Editörleri Hasan Hüseyin Sayılır Akıllı Tahta Soru Çözümü Mehmet İsmail Nas Dizgi ve Grafik Okyanus Dizgi (M.K. Kapak Tasarın Türk Mutfağı Baski Cilt Milsan Basın Sanayi A.Ş Yayıncı Sertifika No: 27397 Matbaa Sertifika No: 12169 ISBN: 978-9944-64-764-9

İstanbul

(C)

Bu eserin her hakkı saklı olup tüm hakları Okyanus Basım Yayın Ticaret Anonim Şirketine aittir. Kısmen de olsa alıntı yapılamaz, metin ve soruları aynen veya değiştirilerek elektronik, mekanik, fotokopi ya da başka türlü bir sistemle çoğaltılamaz, depolanamaz.

Ön Söz

Sevgili Öğrencimiz,

Millî Eğitim Bakanlığının özellikle son yıllarda üzerinde durduğu hususlardan biri de değişen dünyanın gerektirdiği becerileri sağlayan, değişimin aktörü olacak öğrencilerin yetiştirilmesi için bütüncül ve yapısal bir dönüşüme ihtiyacın olmasıdır. Bu değişim ve dönüşüm süreçleri içerisinde ortaöğretim müfredatları da değişmektedir.

Okyanus Yayıncılık lise grubu olarak hazırladığımız kitaplar, Millî Eğitim Bakanlığının uygulamaya koyduğu yeni öğretim programlarına uymakla birlikte ÖSYM'nin son yıllarda sorduğu sorular incelenerek hazırlanmıstır.

40 Seans Serisini öğrencilerin zorlandığı derslerin üstesinden gelmesi için hazırladık. Zorlandığınız derslerdeki en önemli sorun, temelinizin olmaması veya zayıf olmasıdır. İşte 40 Seans Serisi öğrenciye temelden öğretip başarıya ulaştırmayı hedeflemektedir. Dersleri özel ders mantığına uygun olarak 40 Seansa ayırdık. Her seansta önce konuyu özlü bir biçimde, mantık ve yoruma dayalı olarak hazırladık. Ardından Çözümlü Örneklere, her senansın sonunda Testlere, üniteyi tarayan seansların sonunda ise Uygulama Testlerine ve yeni tarz sorular diye bilinen Yaşam Temelli Testlere de yer verdik.

Uzman yazarımız tarafından büyük bir özveriyle hazırlanan 11. Sınıf 40 Seans Fizik kitabının, sizlere yarar sağlayacağına gönülden inanıyoruz.

Akademik Yönetmen Mehmet Şirin Bulut

Yazarın Sana Mesajı Var

Sevgili Öğrencim,

Şuan elindeki 40 Seans Fizik kitabıyla birlikte Fizik dersini öğrenme sürecine sağlam bir adım atmış oluyorsun.

Uzun yıllar Fizik dersinde zorlanan öğrencilere özel ders verdim. Özel derslerimde hep öğrencinin anlayacağı bir dille ders anlattım. Ayrıca bu kitabı hazırlamadan önce değişik öğrenme gruplarındaki çok değerli öğrencilerimin görüş ve önerilerini aldım. Öğrenme sürecinin başarıya ulaşması için anlayacağın ciddi bir AR-GE çalışması yürüttüm. Bu kitabı kaleme alırken hem kendi özel ders deneyimlerimi hem öğrencilerimin beklentilerini esas aldım.

Bu kitapla başarıya ulaşmak için şu yolu izlemelisin. Önce özlü konu anlatımını ve çözümlü rehber sorularına çalışmalısın. Sonra testlerini çözmeli, finali de uygulama testleri ile yapmalısın, Okulda yazılı zamanı yaklaştığında yazılı sorularını çözmelisin.

Çözemediğin sorular olacaktır elbette. Tüm soruları senin için akıllı tahtada çözdüm. Soruyu çözemediğinde yapman gereken tek şey tablet veya akıllı telefonuna sorunun karekodunu okutmak ya da bilgisayarından www.akilliogretim.com adresindeki web sitemize girip site içi arama motoruna sayfanın kodunu yazmak. Böylece çözüm videosuna hemen ulaşabilirsin.

40 Seans'ın Hedefi

Kolay öğrenmeye dayalı olduğunu söyleyen kitapların çoğunun ortak bir sorunu, kolaydan başlayıp kolayda bitmesidir. Bu türden kitaplardaki testleri çözerken öğrencinin başarısı yüksek çıkar ama içinde ÖSYM tarzı sorular yer almadığı için üniversite sınavındaki başarısı düşük çıkar. Biz ise altın testlerde üniversite sınavında çıkması olası sorulara yer vererek senin üniversite sınavında da başarılı olmanı amaçladık.

Üniversite sınavındaki sorular, zorluk derecesi açısından 5 kategoridir: % 10 Çok Kolay, % 20 Kolay, % 40 Normal, % 20 Zor, % 10 Çok Zor. 40 Seansta Serisi'nin amacı senin Çok Kolay, Kolay ve Normal soruları yapmanı sağlamaktır. Bu da % 70'lik bir başarıya karşılık gelir. Eğer Zor ve Çok Zor soruları da yapıp %100'lük başarıya ulaşmak istiyorsan 40 Seans'tan sonra Okyanus'un ICEBERG konu anlatımı kitaplarını ve soru bankalarını öneririz.

Tüm Testlerin Çözüm Videolarıyla 7/24 Yanındayız

Kitabındaki tüm soruları akıllı tahtada çözdük. Bu sayede yanlış ve boş soruların için öğretmenlerinin peşinde koşturmana gerek kalmayacak, 7/24 çözüm videolarına ulaşabileceksin. Çözüm videolarına sayfanın üst kısmındaki barkodları akıllı telefon veya tabletine okutarak ulaşabilirsin. Karekodun altındaki sayısal kodları www.akilliogretim.com adresindeki arama modülüne yazarak bilgisayarınla ulaşabilirsin.

Yanlış yaptığın ve boş bıraktığın soruların çözüm videolarını mutlaka izle. Hatta doğru sonuca ulaşmış olsan bile zorlandığın soruların çözümünü de izle. Böylece bizim yaptığımız çözümlerle konuya ve soruya dair birçok inceliği de öğrenmiş olursun.

Yaşamında önemli bir dönüm noktası olan bu sınavda başarılar diliyorum.

Mehmet İsmail Nas

İÇİNDEKİLER

1. SEANS	VEKTÖRLER	. 6
2. SEANS	VEKTÖRLERİN DİK BİLEŞENLERİNE AYRILMASI	18
3. SEANS	BAĞIL HAREKET	28
4. SEANS	NEHİR HAREKETİ	
5. SEANS	NEWTON'UN HAREKET YASALARI	48
6. SEANS	EYLEMSİZLİK VE İP GERİLMELERİ	
7. SEANS	SÜRTÜNME KUVVETİ	60
8. SEANS	SÜRTÜNMESİZ VE SÜRTÜNMELİ EĞİK DÜZLEMDE HAREKET	
9. SEANS	BİR BOYUTTA HAREKET	80
10. SEANS	GRAFİK YORUMLARI	90
11. SEANS	DOĞRUSAL YÖRÜNGEDE İVMELİ HAREKET	
12. SEANS	SERBEST DÜŞME	110
13. SEANS	AŞAĞIDAN YUKARIYA DÜŞEY ATIŞ	118
14. SEANS	SERBEST DÜŞEN ÇİSİMLERE ETKİ EDEN SÜRTÜNME KUVVETİ LİMİT HIZ 1	124
15. SEANS	YATAY ATIŞ HAREKETİ	128
16. SEANS	EĞİK ATIŞ	134
17. SEANS	jş - GÜÇ	142
18. SEANS	ENERJİ 1	150
19. SEANS	POTANSİYEL ENERJİ	154
20. SEANS	HOOKE YASASI	160
21. SEANS	YAY POTANSİYEL ENERJİ	164

	22. SEANS	itme (impuls)	172
	23. SEANS	ÇARPIŞMALAR	182
	24. SEANS	İKİ BOYUTTA ÇARPIŞMALAR	188
	25. SEANS	BALİSTİK SARKAÇ VE İÇTEN PATLAMALAR	192
	26. SEANS	TORK (KUVVET MOMENTI)	200
	27. SEANS	DENGE VE DENGE KOŞULLARI	208
	28. SEANS	KESİŞEN KUVVETLERİN DENGESİ VE AĞIRLIK MERKEZİ	220
	29. SEANS	BASİT MAKİNELER - I	234
	30. SEANS	BASIT MAKINELER - II	242
	31. SEANS	ELEKTRİKSEL KUVVET VE ELEKTRİK ALAN	252
	32. SEANS	YÜKLÜ İLETKEN KÜRENİN ELEKTRİK ALANI, POTANSİYEL	260
	33. SEANS	YÜKLÜ LEVHALAR	264
	34. SEANS	SIĞAÇLAR	272
	35. SEANS	MANYETIZMA VE ELEKTROMANYETİK İNDÜKLENME	280
	36. SEANS	MANYETIK KUVVET	290
	37. SEANS	YÜKLÜ PARÇACIKLARIN MANYETİK ALAN İÇİNDEKİ HAREKETİ	296
	38. SEANS	ALTERNATİF AKIM	308
	39. SEANS	ALTERNATİF AKIM DEVRELERİ	312
.251	40. SEANS	TRANSFORMATÖRLER	316
		YAZILI SORULARI	330
		YAZII I SORUI ARI CÖZÜMI FRİ	360

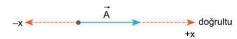
1. SEANS | VEKTÖRLER

BİLGİ

1.1 - Vektörlerin Özellikleri

Yönlendirilmiş doğru parçasına vektör denir.

A: A vektörünün vektörel gösterimidir.

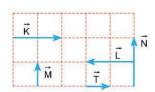
A = IAI: A vektörünün skaler gösterimidir.

Vektörün tanımlanabilmesi için;

- Başlangıç noktası,
- Doğrultusu,
- Yönü,
- Şiddeti belli olmalıdır.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

1.

 $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$ vektörleri aynı düzlemdedirler.

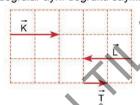
Buna göre, hangi vektörlerin doğrultuları aynıdır? (Kare bölmeler özdeştir.)

A)
$$\vec{K}$$
 ve $\vec{N}$

E)
$$\vec{K}$$
, $\vec{L}$ ve $\vec{T}$

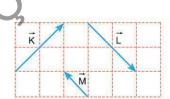
Çözüm:

Birbirine paralel doğrular aynı doğrultu sayılırlar.

Dolayısıyla şekildeki K, L, Tvektörleri aynı doğrultuludur.

Cevap E

Şekildeki K, L, M vektörleri aynı düzlemdedirler.

Buna göre K, L, M vektörlerinin büyüklükleri arasındaki ilişki nedir?

(Kare bölmeler özdeştir.)

B)
$$L > M > K$$
 C) $K = L > M$

C)
$$K = L >$$

D)
$$K = L = M$$
 E) $L = M > K$

$$E)L = M > I$$

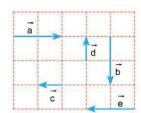
Cözüm:

K vektörü ve L vektörü büyüklük olarak eşittir. K = L olur.

$$M = \frac{L}{2}$$
 eşittir.

Dolayısıyla K = L > M olur.

Cevap C

a, b, c, d, e vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, hangi vektörler zıt vektörlerdir?

(Kare bölmeler özdeştir.)

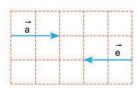
A)
$$\vec{a}$$
 ve $\vec{b}$ B) $\vec{d}$ ve $\vec{c}$ C) $\vec{a}$ ve $\vec{e}$ D) $\vec{a}$ ve $\vec{b}$ E) $\vec{a}$ ve $\vec{c}$

Çözüm:

Zıt vektör olma koşulu

- doğrultular aynı
- büyüklükler aynı
- · yönleri zıt olmasıdır.

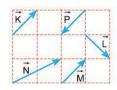
Buna göre,

a ve e vektörleri zıt vektörlerdir.

Cevap C

 $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$, $\vec{P}$ vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$, $\vec{P}$ vektörlerinden hangilerinin doğrultusu aynıdır?

(Kare bölmeler özdeştir.)

A) Yalnız K ve N

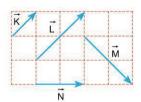
B) Yalnız L ve M

C) $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{K}$

D) K, M ve P

E) K, N, M ve P

2.

K, L, M, N vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$ vektörlerinden hangilerinin büyüklüğü eşittir?

(Kare bölmeler özdeştir.)

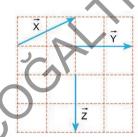
A) Yalnız K ve L

B) Yalnız K ve N

D) L, M ve N

E) K, L, M,

3.

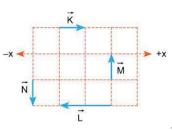

 $\vec{X}$, $\vec{Y}$, $\vec{Z}$ vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, vektörlerin büyüklükleri arasındaki ilişki nedir? (Kare bölmeler özdeştir.)

C) Z > X = Y

D)
$$X > Y = Z$$

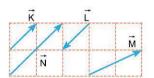

Şekildeki K, L, M, N vektörleri aynı düzlemdedir. Buna göre, hangi vektörler x doğrultusundadır? (Kare bölmeler özdeştir.)

A) K ve L

C) L ve N

D) $\vec{K}$, $\vec{L}$, ve $\vec{M}$

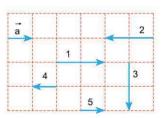

Sekildeki K, L, M, N vektörleri aynı düzlemdedir. Buna göre, hangi vektörler zıt vektörlerdir? (Kare bölmeler özdeştir.)

A) K ve N

B) K ve L E) N ve L

6.

a vektörü şekildeki gibidir.

Buna göre, -2a vektörü aşağıdakilerden hangisidir? (Kare bölmeler özdeştir.)

A) 1

B) 2

C) 3

D) 4

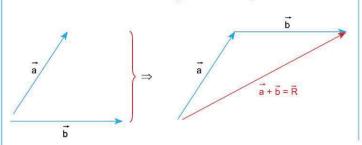
E) 5

1. SEANS | VEKTÖRLER

BILGI -

1.2 - Vektörlerin Uç Uca Toplanması

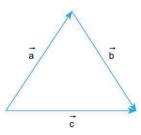

Vektörler uç uca toplanırken vektörlerden birinin bittiği yere, diğer vektörün başlangıcı getirilir. Birinci vektörün başlangıcı ile diğer vektörün bittiği yeri birleştiren bir vektör çizilir. Bu vektör bileşke vektördür. $\vec{R}=\vec{a}+\vec{b}$

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

1.

Aynı düzlermde bulunan a, b, c vektörlerinin bileşkesi aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) a
- B) **b**
- C) c
- D) 2c
- E) 2b

Çözüm:

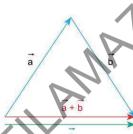
 $\vec{R} = \vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$

a ile b vektörünün bileşkesi c vek-

törüne eşit olur.

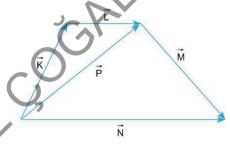
$$\vec{R} = \vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$$

 $\vec{R} = \vec{c} + \vec{c} \operatorname{den} \vec{R} = 2\vec{c}$

Cevap D

2.

Aynı düzlemde $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$, $\vec{P}$ vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre,

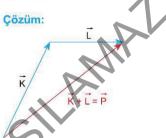
II.
$$\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} + \vec{N} = 2\vec{N}$$

III.
$$\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} = \vec{P} + \vec{M}$$

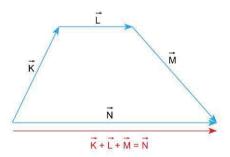
eşitliklerden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) I, II ve III

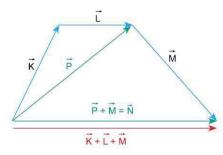

K nîn ucuna L vektörü taşındığında şekildeki gibi $\vec{K} + \vec{L} = \vec{P}$ vektörü bulunur. (I. doğru)

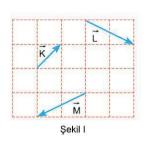
 $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} + \vec{N}$ uç uca eklendiğinde

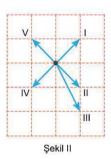
 $\vec{N} + \vec{N} = 2\vec{N}$ bulunur. (II. doğru)

Şekilde de görüldüğü gibi $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} = \vec{N}$ olur. $\vec{P} + \vec{M} = \vec{N}$ bulunur. Dolayısı ile $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} = \vec{P} + \vec{M}$ olur. (III. doğru)

Cevap E

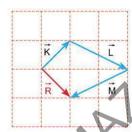
Esit kare bölmelere ayrılmış düzlemdeki K, L, M vektörleri Sekil I deki gibidir.

Buna göre K, L, M vektörlerinin bileşkesi Şekil II de verilenlerden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

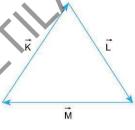
Çözüm:

Kvektörünün ucuna Lvektörü, Lvektörünün ucuna M vektörü taşındığında $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} = \vec{R}$ bileşke vektörü bulunur. Dolayısı ile II numaralı vektör bileşke vektör olur.

4. Aynı düzlemdeki K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

> Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M}$ işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisine eşittir?

A) K

C) M

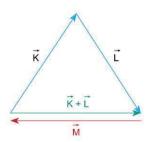
 $D) - \vec{M}$

E) 2K

K ve L vektörleri uç uca taşındığında – M vektörü bulunur.

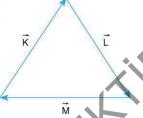
K + L + M işlemi

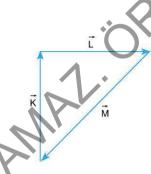
 $-\vec{M} + \vec{M} = 0$ bulunur.

1. SEANS: VEKTÖRLER

Pratik olarak vektörler sürekli birbirini takip ediyor ise vektörel toplamın sonucu sıfır olur.

Sekildeki K, L, M vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} - \vec{M}$ vektörel işleminin sonucu nedir?

B) L

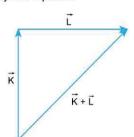
C) -2L

D) –2M

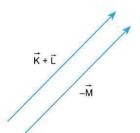
E) M

Çözüm:

 $\vec{K}$ ve $\vec{L}$ vektörleri uç uca toplanır.

Vektörü bulunur. Bu vektör $\vec{K} + \vec{L} = -\vec{M}$ dir.

vektörlerinin bileşkesi $-\vec{M} + (-\vec{M}) = -2\vec{M}$ bulunur.

TEST 1

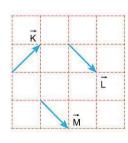
1. SEANS: VEKTÖRLER

 Eşit kare bölmeli düzlemde K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre,

- I. $\vec{K} = \vec{L}$
- II. $\vec{M} = \vec{L}$
- III. $\vec{K} = \vec{L} = \vec{M}$

ilişkilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

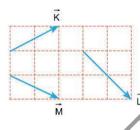
- D) I ve II
- E) I, II ve III

Eşit kare bölmeli düzlemde K, L,
 M vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre,

- I. $\vec{IKI} = \vec{IMI}$
- II. $\vec{L} = \vec{M}$
- III. K = L

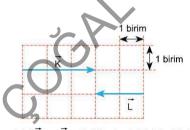
ilişkilerinden hangileri doğrudur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III

- D) I ve II
- E) II ve III

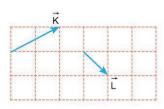

Aynı düzlemdeki K ve L vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre, K + L vektörel işleminin büyüklüğü kaç birim-

- A) 5
- B) 4
- C) 3
- D) 2
- E) 1

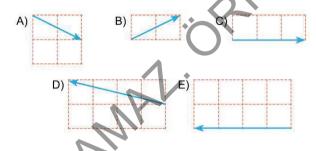
4.

Aynı düzlemdeki K ve L vektörleri şekildeki gibidir.

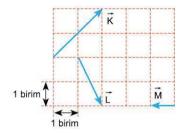
Buna göre, bileşke vektör aşağıdakilerden hangisidir?

(Kare bölmeler özdeştir.)

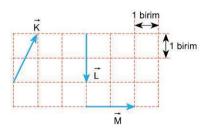
 Aynı düzlemde K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

> Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M}$ vektörel işleminin büyüklüğü kaç birimdir?

- A) 1
- B) 2
- C) √5
- D) 2√2
- E) 4

6.

Aynı düzlemdeki K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M}$ vektörel işleminin büyüklüğü kaç birimdir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 5
- E) 6

1-B

2-A

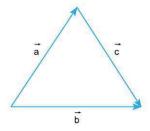
3-E

4-C

5-B

6-C

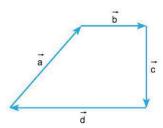

a, b, c vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, $\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$ vektörel işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) a
- B) **b**
- C) 2a
- D) 2b
- E) 2c

2.

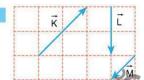

a, b, c, d vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, $\vec{a} + \vec{b} + \vec{c} + \vec{d}$ vektörel işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisine eşittir?

- A) a
- B) d
- C) 0

3.

Eşit kare bölmeli düzlemde verilen $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M}$ vektörel işleminin sonucunu oluşturan vektör aşağıdakilerden hangisidir?

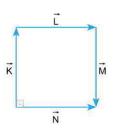

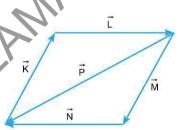

Aynı düzlemdeki $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$ vektörlerinin büyüklükleri eşit ve 3

Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M} + \vec{N}$ işleminin skaler değeri kaç birim-

- B) 3

- E) 12

Şekildeki $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$, $\vec{N}$, $\vec{P}$ vektörleri aynı düzlemdedir.

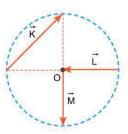
Buna göre, K, L, M, N, P vektörlerinin bileşkesi hangi iki vektörün bileşkesine eşittir?

A)
$$\vec{M} + \vec{N}$$

B)
$$\vec{L} + \vec{N}$$

 $\begin{array}{ccc} & & & & & & \\ & & & & & \\ D) \ \vec{L} + \vec{P} & & & & \\ E) \ \vec{L} + \vec{N} & & & \end{array}$

6.

K, L, M vektörleri çember düzlemine şekildeki gibi yerleştiril-

Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M}$ vektörel işleminin sonucu aşağıdakilerden hangisine eşittir?

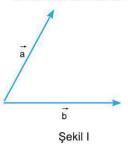
- A) K
- B) L
- C) M
- D) 2L
- E) 0

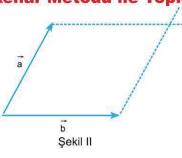
1. SEANS | VEKTÖRLER

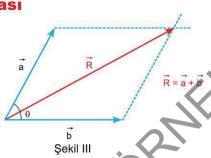

BİLGİ

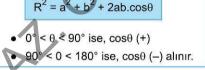
1.3 - Vektörlerin Paralelkenar Metodu ile Toplanması

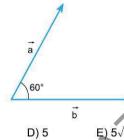

Vektörlerin başlangıç noktaları birleştirilip (Şekil I), vektörlere paralel doğrular (Şekil II) çizilir. Vektörlerin başlangıç noktasından çizilen köşegen (Şekil III) bileşkeyi verir. Bileşke vektörün büyüklüğü kosinüs teoremi ile bulunur.

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

1. a = 5 birim ve b = 5 birim olan iki vektörün bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir?

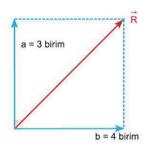

- A) $\sqrt{3}$
- B) 2
- C) $2\sqrt{3}$

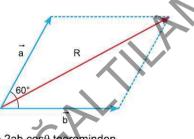
Çözüm

Kosinüs teoreminden $= a^2 + b^2 + 2ab.cos 90^\circ$ $= 3^2 + 4^2 + 2.3.4.0$ $R^2 = 25$ R = 5 birim bulunur.

Cevap D

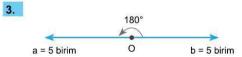
Çözüm:

$$R^2 = a^2 + b^2 + 2ab.\cos\theta$$
 teoreminden

$$R^2 = 5^2 + 5^2 + 2.5.5.$$

 $R^2 = 75$

R = $5\sqrt{3}$ birim bulunur.

B) 3

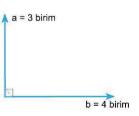
Aynı düzlemdeki a ve b vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre, a ve b vektörlerinin bileşkelerinin büyüklüğü kaç birimdir?

C) 5

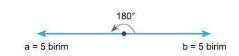
- Cevap E

Aynı düzlemdeki a = 3 birim, b = 4 birim olan şekildeki vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir? $(\cos 90^\circ = 0^\circ)$

- A) 2 B) $2\sqrt{2}$
- C) 3
- D) 5
- E) 5√2
- Çözüm:

A) 0

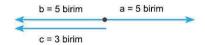
R = 5 - 5 = 0 bulunur.

Cevap A

E) 10√2

D) 10

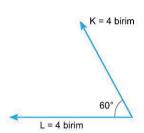

Aynı doğrultulu a, b, c vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre, $\vec{a} + \vec{b} + \vec{c}$ vektörel işleminin sonucu kaç birimdir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 8

2.

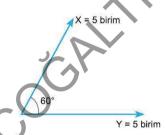
 $\vec{K}$ ve $\vec{L}$ vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, bileşke vektörün büyüklüğü kaç birimdir?

$$\left(\cos 60^{\circ} = \frac{1}{2}\right)$$

- A) $\frac{1}{2}$
- B) 1
- C) 4
- D) $4\sqrt{3}$
- E) 8√3

3.

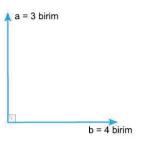
Şekildeki X ve Y vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, bileşke vektörün büyüklüğü kaç birimdir?

$$\cos 60^\circ = \frac{1}{2} \sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$$

- A) 2
- B) 5
- C) 5√3
- D) 10
- E) $10\sqrt{3}$

4.

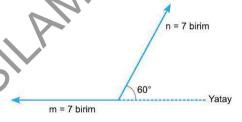
a ve b vektörleri aynı düzlemdedirler.

Buna göre, a ve b vektörlerinin bileşkesinin değeri kaç birimdir?

- A) 3
- B) 3√2
- C)
- D)

E) 10

5.

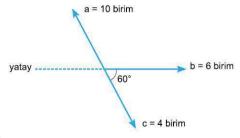
m ve n vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, vektörlerinin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir?

$$\left|\cos 120^\circ = -\frac{1}{2}\right|$$

- A) 4
- B) 7
- C) 10
- D) 14
- E) 21

6.

a, b, c vektörleri aynı düzlemdedir.

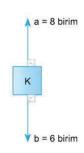
Buna göre, vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir? $\left|\cos 120^{\circ} = -\frac{1}{-}\right|$

- A) 4
- B) 5
- C) 6
- D) 12
- E) 14

TEST 2

1.

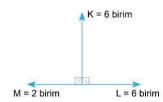

Aynı düzlemde bulunan a ve b vektörleri K cismine şekildeki gibi etki ediyorlar.

Buna göre, bileşke vektör kaç birimdir?

- A) 14
- B) 10
- C) 8
- D) 6
- E) 2

2.

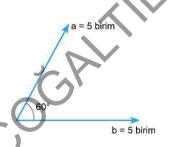

Şekildeki K, L, M vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} - \vec{M}$ vektörel işleminin sonucu kaç birimdir?

- A) 6
- B) $6\sqrt{2}$
- C) 10
- D) 12
- ED 11

3.

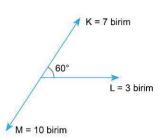
a ve b vektörleri aynı düzlemdedirler.

Buna göre, $\vec{a} - \vec{b}$ vektörel işleminin sonucu kaç birimdir?

$$\cos 60^\circ = \frac{1}{2}$$

- 410
- B) 5
- C) 5√3
- D) 10
- E) 10√3

4.

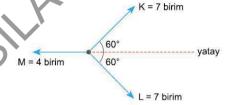
K, L, M vektörleri aynı düzlemdedirler.

Buna göre, $\vec{K} + \vec{L} + \vec{M}$ vektörel işleminin sonucu kaç birimdir?

$$\left(\cos 60^\circ = \frac{1}{2}\right)$$

- A) 3
- B) $3\sqrt{3}$
- C) 6
- D) 17
- E) 20

5.

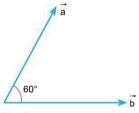

K, L, M vektörleri aynı düzlemdedirler.

Buna göre $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$ vektörlerin bileşkesi kaç birimdir? $\left(\cos 60^{\circ} = \frac{1}{2}\right)$

- A) 0
- B) 3
- C) 3√2
- D) 7√3
- E) 18

6.

Büyüklükleri eşit $\vec{a}$ ve $\vec{b}$ vektörlerin bileşkesi $6\sqrt{3}$ birim büyüklüğündedir.

Buna göre, $\vec{a} - \vec{b}$ vektörünün büyüklüğü kaç birimdir? $\left(\cos 60^\circ = \frac{1}{2}\right)$

- A) 4
- B) 4√3
- C) 6
- D) $6\sqrt{3}$
- E) 12

1-E

2-C

3-B

4-A

5-B

6-C

BİLGİ

1.4 - Vektörler Arasındaki Açı Büyüdükçe Bileşke Kuvvet Küçülür.

$$|\vec{A} + \vec{B}| \ge R \ge |\vec{A} - \vec{B}|$$

Bileşkenin Bileşkenin maksimum minimum değeri değeri

ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

- 1. a = 5 birim, b = 3 birim vektörlerinin bileşkesinin en büyük değeri R_1 , en küçük değeri R_2 olduğuna göre, $\frac{R_1}{R_2}$ oranı kaçtır?
  - A) 2
- B) $\frac{5}{3}$
- C) 3
- D) 4
- E) 8

Çözüm:

Bileşkenin en büyük değeri

$$R_1 = a + b$$

$$= 5 + 3 = 8$$
 birim

$$R_2 = a - b$$

$$= 5 - 3 = 2$$
 birim

$$\frac{R_1}{R_2} = \frac{8}{2} = 4$$

Cevap D

- 2. a = 12 birim, b = 7 birim, c = 4 birim olan vektörler aynı düzlemdedir.
  - Buna göre, vektörlerin bileşkesinin en küçük değeri kaç birimdir?
  - A) 0

- E) 5

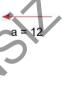
Çözüm:

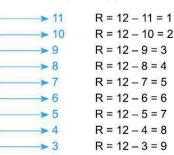
Öncelikle en büyük vektör dışarıda tutulur.

Diğer iki vektörün bileşkesinin değeri

 $7 + 4 \ge R \ge 7 - 4$ ten $11 \ge R \ge 3$ olur.

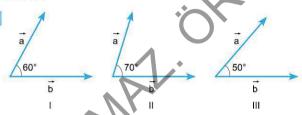
Sırası ile 12 birimlik vektöre ters yönde uygulanır.

Dolayısı ile bileşkenin en küçük değeri 1 bulunur.

Cevap B

Şekil I, II, III te verilen aynı düzlemdeki a, b vektörlerinin bileşkesinin büyüklüğü sırasıyla R₁, R₂, R₃ oluyor.

Buna göre R₁, R₂, R₃ arasındaki ilişki nedir?

A)
$$R_1 > R_2 > R_3$$

C) $R_4 > R_2 > R_3$

B)
$$R_3 > R_2 > R$$

$$_{3} > R_{2}$$
 E) $R_{3} > R_{1} > R_{2}$

Çözüm:

Vektörler arasındaki açı büyüdükçe bileşke kuvvet azalır.

$$R_2 < R_1 < R_3$$
 bulunur.

Cevap E

Aynı düzlemdeki a, b vektörlerinin bileşkesi şekildeki gibidir.

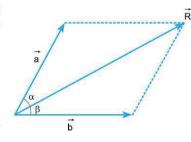
Buna göre,

I.
$$\alpha = \beta$$
 ise $a = b$ dir.

II.
$$\alpha > \beta$$
 ise $a > b$ dir.

III.
$$\alpha < \beta$$
 ise $a > b$ dir.

yargılarından hangileri doğrudur?

D) I ve II E) I ve III

Cözüm:

Bileşke her zaman büyük olan vektöre yakın olur.

Dolayısı ile
$$\alpha > \beta$$
 ise b > a olur.

$$\alpha = \beta$$
 ise $a = b$ bulunur.

I. ve III. yargı doğru, II. yargı yanlış olur.

Cevap E

C) Yalnız III

1. K = 2 birim, L = 5 birim olan vektörlerin bileşkesinin en büyük değeri R₁, en küçük değeri R₂'dir.

Buna göre, $\frac{R_1}{R_2}$ oranı kaçtır?

- A) $\frac{3}{7}$ B) $\frac{2}{5}$ C) $\frac{5}{2}$ D) $\frac{7}{3}$

- E) 3

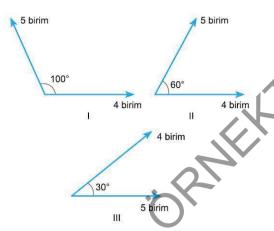
2. X = 4 birim, Y = 5 birim, Z = 9 birim olan vektörler aynı düzlemdedir.

Buna göre, vektörlerin bileşkesinin en küçük değeri kaç

OGALIILAI

- A) 18
- B) 9
- C) 5
- D) 4

4.

Şekil I, II ve III'te verilen 5 birim ve 4 birimlik vektörün bileşkesinin büyüklükleri sırasıyla R₄, R₂, R₃ oluyor.

Buna göre, R₁, R₂, R₃ arasındaki ilişki nedir?

A)
$$R_1 > R_2 > R_3$$
 B) $R_2 > R_1 > R_3$ C) $R_3 > R_2 > R_1$ D) $R_1 = R_2 > R_3$ E) $R_1 = R_2 = R_3$

2ĸ Şekil I

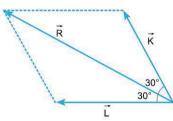
Sekil I ve Sekil II deki vektörler aynı düzlemdedir.

Şekil I deki vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü R,, Şekil II deki vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü R2 olduğuna göre,

 $\frac{R_1}{R_2}$ oranı kaçtır?

- B) $\frac{3}{2}$
- C) 2
- D) 3
- E) 4

6.

 $\vec{K}$, $\vec{L}$ ve bunların bileşkesi $\vec{R}$ vektörü şekildeki gibidir.

Buna göre, K, L, R vektörlerinin büyüklükleri arasındaki ilişki nedir?

- A)R>K>L
- B) K > L > R
- C) K > R > L
- D) R > K = L E) K = L = R

A) 14

birimdir?

- B) 7
- C) 5

3. K = 4 birim, L = 3 birim, M = 7 birim olan vektörler aynı düzlem-

Buna göre, vektörlerin bileşkesinin en büyük değeri kaç

- D) 4
- E) 0

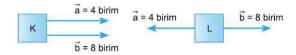

1. İki vektörün bileşkesinin en büyük değeri 14 birim, en küçük değeri 4 birimdir.

Buna göre, skaler değeri büyük olan vektör kaç birimdir?

- A) 4
- B) 5
- C) 9
- D) 10
- E) 14

2.

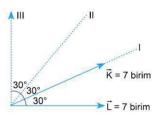
K ve L cisimlerine, aynı doğrultudaki a ve b vektörleri şekildeki gibi uygulanıyor.

Buna göre, K ve L ye uygulanan vektörlerin bileşkesi nedir?

K (Birim)	L (Birim
2	4
8	8
6	8
12	4
12	12
	2 8 6 12

A = 4 birim, B = 6 birim olan vektörler aynı düzlemdedirler. Buna göre, vektörlerin bileşkesinin en büyük ve en küçük değeri ne olur?

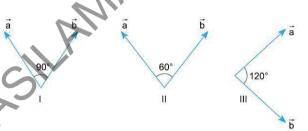
En	büyük değer	En küçük değe	
A)	10	2	
B)	2	10	
C)	6	4	
D)	2	2	
E)	2	0	

Büyüklükleri eşit K ve L vektörlerinden K I doğrultusunda iken bileşke vektör büyüklüğü R₁, II doğrultusunda iken R₂, III doğrultusunda iken R₃ oluyor.

Buna göre R₁, R₂, R₃ arasındaki ilişki nedir?

E)
$$R_1 > R_3 > F$$

Aynı düzlemdeki a ve b vektörlerinin I, II, III durumlarında bileşke büyüklükleri sırasıyla R₁, R₂, R₃ oluyor.

Buna göre, R₁, R₂, R₃ arasındaki ilişki nedir?

A)
$$R_1 > R_2 > R_3$$

C) $R_2 > R_1 > R_3$
E) $R_3 > R_1 > R_2$

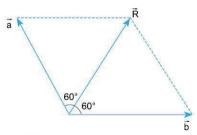
$$B)R_0 > R_0 > R_1$$

C)
$$R_2 > R_1 > R_2$$

$$D)R_{\star} > R_{\circ} > R_{\circ}$$

E)
$$R_3 > R_1 > R_2$$

6.

Büyüklükleri eşit a ve b vektörleri ve bunların bileşkesi R vektörü şekildeki gibidir.

Buna göre, vektörlerin büyüklükleri arasındaki ilişki nedir?

$$C)R>a=b$$

D)
$$a = b > R$$

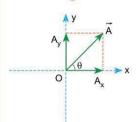
$$E)a=b=R$$

2. SEANS | VEKTÖRLERİN DİK BİLEŞENLERİNE AYRILMASI

BİLGİ

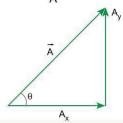
2.1 - Vektörlerin Dik Bileşenlerine

Vektörün ucundan koordinat sisteminin x ve y eksenlerine doğrular indirilir. Bu doğruları orjine birleştiren doğrular vektörün x ve y bilesenleri olarak tanımlanır.

$$\sin\theta = \frac{A_y}{A} \Rightarrow A_y = A.\sin\theta$$

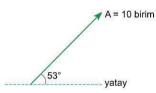
$$\cos\theta = \frac{A_x}{A} \Rightarrow A_x = A.\cos\theta$$
 bulunur.

Vektörler uc uca eklenirse bileşke vektör yanı A vektörü bulunur.

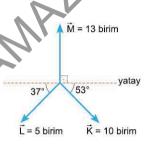
ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLER

1.

A vektörünün x ekseni üzerindeki bileşeni Ax, Y ekseni üzerindeki bileşeni A_v dir.

🗡 oranı kaçtır? $(\sin 53^\circ = 0.8; \cos 53^\circ = 0.6)$

Aynı düzlemdeki K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre K, L, M vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir? $(\cos 53^\circ = \sin 37^\circ = 0.6; \sin 53^\circ = \cos 37^\circ = 0.8)$

A) $\sqrt{2}$

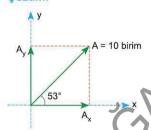
B) 2

C) $2\sqrt{2}$

D) $4\sqrt{2}$

E) 8

Çözüm:

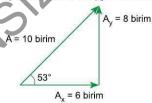

 $A_{\nu} = A.\sin\theta = 10.0.8 = 8 \text{ birim}.$

 $A_{v} = A.\cos\theta = 10.0,6 = 6$ birim.

$$\frac{A_x}{A_y} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$$

Aynı soru 3, 4, 5 üçgeninden de çözülebilir.

 $\frac{A_x}{A_y} = \frac{6}{8} = \frac{3}{4}$ bulunur.

Çözüm:

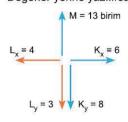
Öncelikle bileşenlerine ayrılabilecek vektörler bileşenlerine ayrılır.

 $K_v = K \cos 53^\circ = 10.0, 6 = 6 \text{ birim}$

 $K_v = K \sin 53^\circ = 10.0,8 = 8 \text{ birim}$

 $L_v = K \sin 37^\circ = 5.0,6 = 3 \text{ birim}$ $L_x = L \cos 37^\circ = 5.0,8 = 4 \text{ birim}$

Değerler yerine yazılırsa

Pisagor bağıntısından

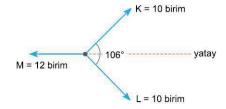
$$R^2 = 2^2 + 2^2$$

 $R = 2\sqrt{2}$ bulunur.

Cevap C

2. SEANS | VEKTÖRLERİN DİK BİLEŞENLERİNE AYRILMASI

3.

Aynı düzlemdeki $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$ vektörleri şekildeki gibidir. **Buna göre**, $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$ vektörlerinin bileşkesi kaç birimdir? (sin53° = 0,8; cos53° = 0,6)

A) 0

B) 6

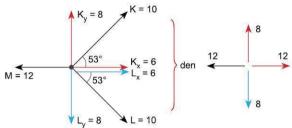
C) 6√2

D) 12

E) 20

Cözüm:

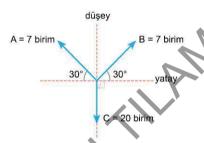
 $\vec{K}$ ve $\vec{L}$ vektörlerinin bileşenleri 6, 8, 10 üçgeninden bulunabilir.

R = 0 bulunur.

Cevap A

4.

Aynı düzlemde bulunan $\vec{A}$, $\vec{B}$, $\vec{C}$ vektörleri şekildeki gibidir. Buna göre $\vec{A}$, $\vec{B}$, $\vec{C}$ vektörlerinin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir? $\left|\sin 30^\circ\right| = \frac{1}{2}$

A) 7

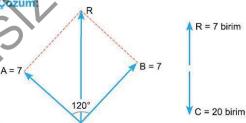
B) 7√2

C) 13

D) 15

E) 27

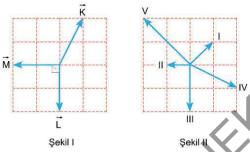
özüm

İki vektör eşit ve aralarındaki açı 120° ise bileşke R = 7 olur. R $_{\rm Toplam}$ = 20 – 7 = 13 birim

Cevap C

5

Eşit kare bölmeli düzlemdeki $\vec{K}$, $\vec{L}$, $\vec{M}$ vektörleri şekil 1 deki gibidir. Buna göre, bileşke vektör Şekil II de verilenlerden hangisidir?

A) I

B) II

C) III

D) IV

E) V

Çözüm:

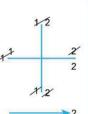
Vektörlerin bileşkesi bulunurken soru koordinat ekseni yardımı ile de bulunabilir.

	х	у
K	-1	+1
L	+2	-2
М	+2	+2
N	-1	-1
R	+2	0

STRATEJI

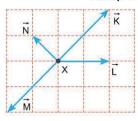
K nın yukarı 1 birim sola 1 birim, L nin aşağı 2 birim sağa 2 birim, M nin sağa doğru 2 birim yukarı doğru 2 birim, N nin sola 1 birim aşağı 1 birim olur.

Cevap C

 Yatay ve sürtünmesiz düzlemde X noktasal cismine K, L, M, N vektörleri uygulanıyor.

Buna göre, bileşke vektör aşağıdakilerden hangisine eşittir? (Kare bölmeler özdeştir.)

A) K

B) $\frac{K}{2}$

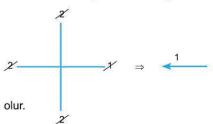
C) L

D) $\frac{\vec{M}}{2}$

E) Ñ

Çözüm:

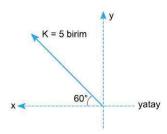
Koordinat ekseni yardımı ile bileşke bulunursa,

Cevap B

TEST

1.

K vektörünün x ekseni üzerindeki bileşeni K,, y ekseni üzerindeki beleşeni K_v dir.

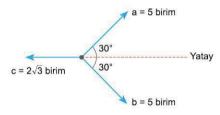
Buna göre, $\frac{K_x}{K_y}$ oranı kaçtır?

$$\left(\sin 60^{\circ} = \frac{\sqrt{3}}{2}; \cos 60^{\circ} = \frac{1}{2}\right)$$

A) $3\sqrt{3}$ B) $2\sqrt{3}$

- C) √3
- D) 2

2.

a, b, c vektörleri aynı düzlemdedir.

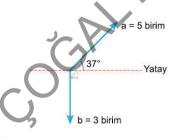
Buna göre a, b, c vektörlerinin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir?

$$\left(\sin 30^{\circ} = \frac{1}{2}; \cos 30^{\circ} = \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

A) $3\sqrt{3}$

- B) 2√3

3.

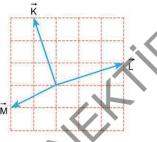
a ve b vektörleri aynı düzlemdedir.

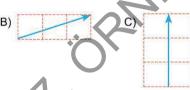
Buna göre, a ve b vektörlerinin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir?

- A) 4√3
- B) 4
- C) 3
- D) 2
- E) 1

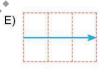
Eşit kare bölmeli düzlemde K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

> Buna göre, bileşke vektör aşağıdakilerden hangisidir?

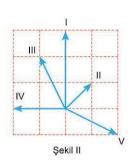

Şekil I

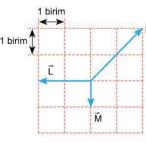

Eşit kare bölmeli düzlemdeki A, B, C vektörleri Şekil I deki gibidir. Buna göre, bileşke vektör Şekil II de verilenlerden hangisidir?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Eşit kare bölmeli düzlemdeki K, L, M vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre, vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4 E) 5

1-E

2-A

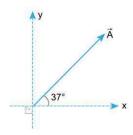
3-B

4-C

5-A

6-A

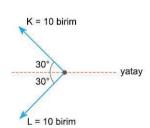

Şekilde verilen A vektörünün x ekseni üzerindeki bileşeni A,, y ekseni üzerindeki bileşeni A, dir.

Buna göre, $\frac{A_x}{A_y}$ oranı kaçtır? (sin37° = 0,6; cos37° = 0,8)

- A) $\frac{3}{5}$ B) $\frac{3}{4}$ C) $\frac{4}{3}$ D) $\frac{5}{3}$
- E) 2

2.

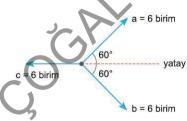
Büyüklükleri eşit ve 10 birim olan $\vec{K}$ ve $\vec{L}$ vektörlerinin bileşkesi R oluyor.

Buna göre R kaç birimdir?

$$\left(\sin 30^{\circ} = \frac{1}{2}; \cos 30^{\circ} = \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

- A) $10\sqrt{3}$ B) 12
- C) 10

3.

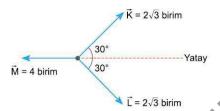
a, b, c vektörleri aynı düzlemdedir.

Buna göre, vektörlerin bileşkesinin büyüklüğü kaç birimdir? $\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}$; $\cos 60^\circ = \frac{1}{2}$

$$\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}; \cos 60^\circ = \frac{1}{2}$$

- A) 0
- B) 6√2
- C) 12
- D) 18
- E) 20

4.

K, L, M vektörleri aynı düzlemdedirler.

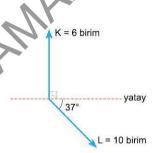
Buna göre, vektörlerin bileşkesi kaç birimdir?

$$\left(\sin 30^{\circ} = \frac{1}{2}; \cos 30^{\circ} = \frac{\sqrt{3}}{2}\right)$$

- A) 0
- B) 2

- E) 10

5.

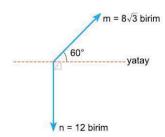

Aynı düzlemdeki $\vec{K}$ ve $\vec{L}$ vektörleri şekildeki gibidir.

Buna göre K, L vektörlerinin bileşkesi kaç birimdir? $(\sin 37^{\circ} = 0.6 ; \cos 37^{\circ} = 0.8)$

- A) 16
- B) 12
- C) 10
- D) 8
- E) 6

6.

m ve n vektörleri aynı düzlemdedirler.

Buna göre m, n vektörlerinin bileşkesi kaç birimdir?

$$\left(\sin 60^\circ = \frac{\sqrt{3}}{2}; \cos 60^\circ = \frac{1}{2}\right)$$

- A) √3
- B) 2
- C) $4\sqrt{3}$
- D) 12
- E) 12√3